

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 57.668/1
van 13 juli 2015

over

een ontwerp van ministerieel besluit 'betreffende de
uitvaardiging van bepalingen met betrekking voor de
oproep 2015 om aanvragen voor investerings- en
projectsubsidies voor hefboomprojecten in te dienen'

Op 11 juni 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘betreffende de uitvaardiging van bepalingen met betrekking voor de oproep 2015 om aanvragen voor investerings- en projectsubsidies voor hefboomprojecten in te dienen’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 25 juni 2015. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Marleen VERSCHRAEGHEN, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 juli 2015.

*

STREKKING EN RECHTSGROND

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit strekt ertoe bepalingen uit te vaardigen inzake de oproep 2015 tot het indienen van aanvragen voor subsidies voor hefboomprojecten.

Onder “hefboomproject” wordt begrepen, een project dat de vorm kan aannemen van hefboominfrastructuur met investeringssubsidie of van een tijdelijke activiteit met projectsubsidie. Hefboomprojecten hebben als doel om het toeristische aanbod in Vlaanderen naar een kwalitatief hoger niveau te brengen, en de buitenlandse toerist een reden te bieden om naar Vlaanderen te komen of om er langer te verblijven. De hefboomprojecten moeten inhoudelijk betrekking hebben op een van drie gedefinieerde impulsprogramma’s, zijnde het impulsprogramma Vlaamse Meesters, het impulsprogramma kernattracties in de deelbestemmingen als internationale iconen en het impulsprogramma meetinginfrastructuur in erfgoedlocaties voor de internationale meetingindustrie. Voor de eerste twee impulsprogramma’s geldt als geografische afbakening het Vlaamse Gewest en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het derde impulsprogramma heeft betrekking op de historische binnenstad van de steden Brugge, Gent en Leuven.

Het ontwerp bepaalt de inhoud en het doel van de oproep 2015, de indieningstermijn, het subsidiepercentage, de subsidiabele uitgaven, de beoordelingscriteria en de adviesprocedures.

2.1. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 4, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2012 ‘betreffende toerismesubsidies’.

Deze bepaling vindt op haar beurt rechtsgrond in artikel 5, § 2, van het decreet van 19 maart 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid “Toerisme Vlaanderen”’, gelezen in samenhang met artikel 5, § 1, 2° en 3°, van hetzelfde decreet.

2.2. De artikelen 7 tot 9 van het ontwerp bepalen welke kosten en uitgaven in aanmerking komen voor subsidiëring. In dit verband moet er op gewezen worden dat deze bepalingen gelezen moeten worden in overeenstemming met artikel 7, § 8, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2012. Dit artikel bepaalt dat Toerisme Vlaanderen geen subsidie kan verlenen indien daardoor de grenzen van de de-minimissteun, zoals vastgesteld in de voorschriften van de Europese Commissie over de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag inzake de werking van de Europese Unie op de-minimissteun, zouden worden overschreden.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerking

3. De oproepen tot subsidieaanvragen voor hefboomprojecten kunnen, krachtens artikel 2, 1° en 2°, van het ontwerp, wat betreft de impulsprogramma’s “Vlaamse Meesters” en “kernattracties in de deelbestemmingen als internationale iconen”, betrekking hebben op het volledige Vlaamse Gewest en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Op grond van artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 9°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ (BWHI), zoals vervangen bij de bijzondere wet van 6 januari 2014 ‘met betrekking tot de Zesde Staatshervorming’, is het Vlaamse Gewest bevoegd inzake “het toerisme”. Aldus behoort de ontworpen regeling in beginsel tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest.

Daarnaast omvatten de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, krachtens dezelfde bijzondere wet van 6 januari 2014, ook de bevoegdheid “om Brussel te promoten op nationaal en internationaal niveau” (artikel 4bis BWHI) en om “de toeristische infrastructuur te financieren op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad” (artikel 6sexies BWHI).

Deze bevoegdheden vormen een instrumenteel accessorium dat de Vlaamse Gemeenschap in het kader van haar bevoegdheden kan uitoefenen.¹ De bevoegdheid bedoeld in artikel 4bis BWHI heeft een instrumenteel karakter ten aanzien van alle gemeenschapsbevoegdheden.² Op grond van artikel 6sexies BWHI is de Vlaamse Gemeenschap bevoegd om, “in het kader van [haar] culturele bevoegdheden, onder andere inzake cultureel patrimonium, jeugdbeleid, culturele animatiebeleid of vrijetijdsbeleid” subsidies voor toeristische infrastructuur in het tweetalige gebied Brussel toe te kennen.³

De in het ontwerp opgenomen subsidiëring van infrastructuurprojecten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (zie o.m. de artikelen 3 en 4 van het ontwerp) valt aldus onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake de schone kunsten (artikel 4, 3°, BWHI), het cultureel patrimonium, de musea en de andere wetenschappelijke instellingen (artikel 4, 4°, BWHI), de sport en het openluchtlevens (artikel 4, 9°, BWHI) en de vrijetijdsbesteding (artikel 4, 10°, BWHI), gelezen in samenhang met haar bevoegdheid om toeristische infrastructuur te subsidiëren in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De in het ontwerp opgenomen subsidiëring van evenementen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (zie o.m. artikel 3 van het ontwerp) valt onder dezelfde bevoegdheden, gelezen in samenhang met de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap voor het promoten van Brussel op nationaal en internationaal niveau.

Gelet op het feit dat de bevoegdheden bedoeld in artikel 4bis BWHI en in artikel 6sexies BWHI als accessoire bevoegdheden moeten beschouwd worden, moet de ontworpen regeling voldoen aan de beginselen van de territoriale bevoegdheidsverdeling die krachtens de Grondwet van toepassing is voor de betrokken hoofdbevoegdheden, zijnde *in casu* de bevoegdheidsverdeling bedoeld in artikel 127, § 2, van de Grondwet. Voor zover het gaat om subsidies aan instellingen die gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, zullen de

¹ Zie Adv.RvS nr. 53.932/AV van 27 augustus 2013 over een voorstel van bijzondere wet ‘met betrekking tot de Zesde Staatshervorming’, *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/3, 8; en het Verslag namens de Commissie voor de Institutionele Aangelegenheden, *Parl.St.* Senaat 2013-14, nr. 5-2232/5, 269-270.

² Zie Adv.RvS nr. 53.932/AV van 27 augustus 2013 over een voorstel van bijzondere wet ‘met betrekking tot de Zesde Staatshervorming’, *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/3, 9.

³ Verantwoording bij het amendement dat artikel 35 van de bijzondere wet van 6 januari 2016 werd, waarbij artikel 6sexies BWHI werd ingevoegd, *Parl.St.* Senaat 2013-14, nr. 5-2232/4, 2 en 13-14.

in het ontwerp bedoelde subsidies aldus kunnen worden verleend aan instellingen die, wegens hun activiteiten, moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Aanhef

4. In de derde aanhefbepaling wordt verwezen naar het decreet van 19 december 2014 ‘houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2015’. Dit decreet vormt geen rechtsgrond voor het ontwerp, zodat het derde lid van de aanhef dient te worden weggelaten.

Artikel 1

5. In artikel 1, 3°, van het ontwerp wordt het begrip “hefboomproject” gedefinieerd. Om deze “hefboomprojecten” aan te duiden wordt in het ontwerp evenwel soms de term “hefboomprojecten” en soms de term “projecten” gehanteerd. Deze laatste term is verwarrend aangezien het ontwerp zowel betrekking heeft op investeringssubsidies als op projectsubsidies. Het verdient daarom aanbeveling om steeds de term “hefboomprojecten” te gebruiken.

Artikel 6

6. In artikel 6, tweede lid, van het ontwerp is sprake van “de beleidsnota”. Met de beleidsnota wordt volgens de gemachtigde de beleidsnota toerisme 2014-2019, ingediend door Minister Weyts en dus de beleidsnota in de zin van artikel 2, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2012 ‘betreffende toerismesubsidies’ bedoeld.

De tekst van het ontwerp moet in die zin verduidelijkt worden.

Artikel 9

7. In artikel 9, 7°, van het ontwerp is sprake van “reca”, waarmee volgens de gemachtigde “restaurants en cafés” worden bedoeld. In de tekst van het ontwerp wordt dit het best voluit geschreven.

Artikel 13

8. Artikel 13, derde lid, van het ontwerp herhaalt gedeeltelijk hetgeen reeds bepaald is in artikel 7, §§ 1 en 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2012. Het dient te worden weggelaten.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Marleen VERSCHRAEGHEN

Marnix VAN DAMME